

Draga braćo i sestre u Kristu!

1. Zahvaljujući Božjoj providnosti ponovno smo radosno okupljeni u sinodskoj dvorani »Vijenac« da započnemo Četvrto zasjedanje Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije. Srdačno pozdravljam sve vas, članove naše Sinode: biskupe, prezbitere, đakone, redovnike i redovnice te Kristove vjernice i vjernike laike, odajući vam priznanje za vašu zauzetost u djelu Sinode Crkve zagrebačke.

Prošlo je više od pola godine od prethodnog, Trećeg sinodskog plenarnog zasjedanja. U međuvremenu, 16. rujna ove godine, imali smo zajedničko hodočašće članova Sinode u Nacionalno svetište svetog Josipa u Karlovac te u Krašić, mjesto rođenja, sužanjstva i smrti našeg blaženog Alojzija Stepinca. Uvjeren sam da na osobit način čuvate spomen na taj doživljaj hodočasničkog zajedništva, na kojem zbog zdravstvenih razloga nisam mogao fizički sudjelovati.

2. Naš dosadašnji sinodski hod u novosti života na trima sinodskim zasjedanjima usredotočio se na: Crkvu zagrebačku u djelu evangelizacije, zatim Crkvu zagrebačku u slavljenju Kristova otajstva te na Crkvu zagrebačku u zajedništvu svoga poziva i poslanja. Ovo pak, Četvrto sinodsko zasjedanje, stavlja naglasak na Crkvu zagrebačku u hrvatskom društvu. Položaj Crkve zagrebačke u hrvatskom društvu je poseban. Naime, posebnost Zagrebačke nadbiskupije nije samo u tome što je ona najveća hrvatska biskupija, nego i u tome što njezin najveći dio čine vjernici grada Zagreba, glavnoga grada države Hrvatske, sa svim izazovima i specifičnostima nacionalnoga središta.

Ovim zasjedanjem Crkva zagrebačka, osnažena sinodskim iskustvom, želi još više svoj pogled i nastojanje usmjeriti prema krajnjem cilju pastoralnog poslanja što ga je Crkva primila od svoga Utemeljitelja, a to je jedinstvo svih kršćana i svekolike ljudske obitelji. Zapravo riječ je o trojakom »ekumenizmu« što su ga posebno naglašavali koncilski pape i koji je toliko na srcu papi Franji, a to su: ekumenizam među kršćanima, međureligijski dijalog i dijalog među svim ljudima radi postizanja i očuvanja mira u svijetu i suživota u slozi velike ljudske obitelji.

3. Stoga s posebnom radošću u ovom sinodskom zajedništvu izražavam dobrodošlicu uvažanim visokim gostima koji su nas počastili svojom nazočnošću. S osobitim poštovanjem pozdravljam: Njegovo Visokopreosvećenstvo gospodina Porfirija Perića, mitropolita Eparhije zagrebačko-ljubljanske; poštovanog gospodina Branka Berića, biskupa Evangeličke Crkve u Republici Hrvatskoj; poštovanog gospodina Željka Mraza, člana Protestantskog evanđeoskog vijeća u RH i glavnog tajnika Saveza baptističkih Crkava u RH; poštovanog gospodina Luciana Mošea Prelevića, rabina Židovske općine u Zagrebu; poštovanog gospodina Mevludija ef. Arslanija, izaslanika muftije gospodina Aziza ef. Hasanovića. Napominjem da se gospodin Kotel DA-DON, rabin Židovske vjerske zajednice Bet Izrael u Hrvatskoj, ispričao zbog neodgovornih vjerskih obveza.

Osobito se radujemo i veoma smo počašćeni što su ovdje s nama i najviši predstavnici naših visokih nacionalnih ustanova na području znanosti, kulture i odgoja. Izražavajući dobrodošlicu srdačno pozdravljam: veleučenog akademika Zvonka Kusića, predsjednika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti; veleučenog profesora Damira Borasa, rektora Sveučilišta u Zagrebu; te veleučenog akademika Stjepana Damjanovića, predsjednika Matice hrvatske. Područja vašeg djelovanja veoma su bliska crkvenom poslanju, stoga i ovdje želimo opetovano potvrditi našu tradicionalnu otvorenost i spremnost na suradnju imajući uvijek u vidu dobro čovjeka i hrvatskog društva.

4. Instrumentum laboris Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije dobro naznačuje neka važna pitanja za ovo tematsko područje. Osim spomenutog ekumenizma, tu su: socijalna dimenzija crkvenog djelovanja, karitativna zauzetost Crkve, katoličke odgojno-obrazovne ustanove, zatim Crkva i kultura, znanost, umjetnost te mediji. Sva ta područja ljudskog djelovanja predstavljaju za Crkvu izazov u njezinu poslanju.

Drago mi je u tom kontekstu ovdje napomenuti da je Zagrebačka nadbiskupija u ovoj sinodskoj godini pokrenula dva znakovita projekta: dom za siromašne mlade i studente bez doma na Selskoj cesti što ga prati akcija Caritas Zagrebačke nadbiskupije »Da život imaju«. Nadalje, ove smo godine u krugu kampusa Hrvatskoga katoličkog sveučilišta dovršili Veliku dvoranu za potrebe studenata Sveučilišta i za druge kulturno-znanstvene inicijative u našem Gradu. Aulu Magnu je 30. listopada ove godine blagoslovio kardinal Pietro Parolin, državni tajnik pape Franje. U tom su kompleksu za naše Sveučilište izgrađene i nove multimedijalne dvorane za potrebe Studija komunikologije.

5. Kad je riječ o djelovanju Crkve u društvu, posebno o crkvenim društvenim pothvatima, dopustite mi da ovdje sve nas, kao članove Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije, pozovem da se čuvamo, rekao bih, mentaliteta neodgovornih prijedloga i želja, pojave koja se često promiče i u našoj javnosti namećući tako pojedincima i društvu u cjelini osjećaj nemogućnosti, nezadovoljstva i frustracije. Naime, dijete ima pravo odmah željeti ono što vidi, što mu se sviđa, što mu se predstavi, što susreće kod drugih. Odrastao čovjek treba imati osjećaj za stvarnost i mogućnosti, držeći se evanđeoskog savjeta (usp. Lk 14, 28-32) da je potrebno prije stati i proračunati što mogu učiniti, stati i promisliti koji je prijedlog moguć u našim okolnostima te odgovorno odlučiti kako će se u taj svoj prijedlog osobno, odnosno zajedno sa svojom župnom ili drugom vjerničkom zajednicom, uključiti.

6. Dragi članovi Sinode, dok propitkujemo odnos Crkve i društva potrebno je jasno reći da Crkva nema gotova tehnička rješenja za svakodnevna društvena pitanja, niti je pozvana preuzeti neposrednu odgovornost u njihovom rješavanju. Ona ne predlaže ekonomske i političke programe, niti daje prednost jednima na račun drugih. Crkva prepoznaje autonomiju ovozemnih stvarnosti, promiče dostojanstvo čovjeka koji je pozvan izvršiti svoju zadaću u svijetu.

U toj zadaći Crkva, koristeći se bogatstvom vlastitog nauka i iskustva, predlaže čovjeku takvo iščitavanje povijesnih događanja koje u razvitku društva može raspoznati otajstveni plan Božje providnosti. Crkva se u svijetu suprotstavlja i zlogukim prorocima koji naviještaju katastrofe, protivna je svakom fatalističkom pesimizmu. Pouzdajući se u Krista želi čovjeku i svekolikoj ljudskoj zajednici ponuditi razloge nade koju posjeduje, nade koja nadilazi i ovozemne okvire.

7. Draga braćo i sestre, i na ovom zasjedanju držat ćemo se provjerenog dnevnog reda što nam ga je dostavilo marno Tajništvo Sinode pod ravnanjem dr. Denisa Barića. Tijekom rada bit će nam predstavljene i pripremljene propozicije za izglasavanje. Od srca zahvaljujem Povjerenstvu za Tematsko područje: Crkva zagrebačka u zajedništvu svoga poziva i poslanja: mons. dr. Stjepanu Kožulu, voditelju te članovima: preč. Marku Kovaču, fra Branku Lipši, preč. Mariu Miglesu i gospođi Nikolini Bizečki. Oni su iščitali sve intervente s prošlog zasjedanja, izrečene i one samo dostavljene, te oblikovali 51 propoziciju koje će sutra biti predložene na izglasavanje. Dok zahvaljujem njima na izvrsno izvršenom zadatku, želim isto tako uspješan rad Povjerenstvu za Tematsko područje Crkva zagrebačka u hrvatskom društvu kojim će moderirati voditelj mons. dr. Stjepan Baloban.

Na sve nas i na naš rad tijekom ovog zasjedanja zazivljam Božji blagoslov i nebeski zagovor Presvete Bogorodice Marije, svetog Josipa zaštitnika Hrvatske i naših blaženih pastira Augustina Kažotića i Alojzija Stepinca. Hvala!